ROZDZIAŁ V

D Z I A Ł A L N O Ś Ć S P O Ł E C Z N A

1. Kulturalna

a) Orkiestra dęta

Straże pożarne spełniły niezmiernie ważna rolę w upowszechnianiu muzyki. Na założenie orkiestry trzeba było uzyskać zezwolenie gubernatora. Orkiestra tworzyła IV oddział straży ogniowej, jej członkami byli członkowie straży ogniowej. Swoimi występami uświetniali uroczystości lokalne, brali udział na uroczystościach winnych miejscowościach. Często orkiestra bawiła podczas majówek, balów a nawet uroczystości weselnych. Orkiestra w Choczu powstała z inicjatywy zarządu straży w latach 1913 do 1915, choć z zaproszenia ks. Marcelego Sawickiego datowanego na 23 czerwca 1912 r. wynika że orkiestra już istniała i koncertowała,

a pierwszym naczelnikiem muzyki strażackiej w Choczu był Józef Skorupski. Zbiórkę pieniędzy na zakup instrumentów przeprowadzono w 1910 r. Prawdopodobnie pierwszym dyrygentem i szkoleniowcem orkiestry był Adam Pierwocha, choć jego nazwisko nie figuruje w spisach członków straży ogniowej. Zdarzało się i w późniejszym okresie że niektórzy członkowie orkiestry jak i kapelmistrze nie byli członkami straży, szkoleniowiec i dyrygent orkiestry młodzieżowej – Popeluch, Kwiatkowski Tadeusz, Mroziński Włodzimierz.

Z ważniejszych występów orkiestry należy wymienić:

- udział w przeglądzie orkiestr dętych w Poznaniu z okazji „25 lecia Ekspresu Poznańskiego”, orkiestra zajęła III miejsce – 03.10.1971 r.,
- udział w przeglądzie orkiestr dętych w Choczu w1972 r.,
- w lipcu 1972 r. orkiestra koncertowała w Kobylinie,
- w 1973 r. miała występ podczas dożynek krajowych we Wrześni,

Wykaz członków orkiestry w 1923 r.

Baranowski J
Czajczyński Leon
Czajczyński Roman

Drobniewski Władysław – kapelmistrz
Duchatkiewicz Zygmunt
Dyczkowski Antoni
Dyczkowski Roman
Dyczkowski Stefan
Kędzierski Ludwik
Kiszewski Józef
Mroziński Czesław
Mroziński Józef
Pełczyński Adam
Włodarczyk Władysław
Wojciechowski Bronisław

Wykaz członków orkiestry w latach 1926 -1929

Adamkiewicz Henryk
Baranowski Józef
Dolka Julian
Dyczkowski Antoni
Dyczkowski Stefan
Dyczkowski Marian
Dyczkowski Roman
Duchatkiewicz Zygmunt
Drobniewski W. - kapelmistrz
Heronimczak Czesław
Kędzierski Ludwik
Kiszewski Józef
Kiszewski Michał
Kokociński Jan
Mroziński Czesław
Mroziński Józef
Waberski Roman
Wojciechowski Bronisław

Tabela 9. Wykaz instrumentów dętych na dzień 30. 07. 1922 r.

L.p	Nazwa instrumentu	Ilość
1	Kornet B	3
2	Trąba B	2
3	Klarnet Es	1
4	Alt Es	2
5	Tenor B	2
6	Puzon	2
7	Tuba	1
8	Bęben	1
9	Talerze	2

W 1959 r. dyrygentem orkiestry był Edward Heronimczak, kierownikiem zespołu Aleksander Woldański, zespół składał się z 14 osób. Ponieważ członkowie orkiestry ze względu na swój podeszły wiek zaprzestali brania udziału w występach orkiestry podjęto decyzje 27. 12. 1966 r. na posiedzeniu zarządu o utworzeniu orkiestry młodzieżowej przy szkole podstawowej w Choczu. Instrumenty przekazano do szkoły, gdzie rozpoczęło się szkolenie młodych muzyków. Instrumenty ponownie przejęto w 1968 r. i reaktywowano orkiestrę strażacką z udziałem byłych członków orkiestry i nowo wyszkolonymi muzykami. Kapelmistrzem orkiestry został Tadeusz Kwiatkowski. Ponowne załamanie się orkiestry nastąpiło na początku lat osiemdziesiątych. Postanowiono instrumenty przekazać do OSP w Kuźni, zarząd tej jednostki wyraził inicjatywę utworzenia orkiestry dętej. Przekazania dokonano dniu 27. 08. 1983 r. Ponieważ po kilku latach szkolenia nie udało utrzymać się orkiestry w Kuźni instrumenty odebrano i przekazano do Gminnego Ośrodka Kultury w Choczu w dniu 7. 10.1988 r. Z inicjatywy Józefa Sobczaka, Henryka Woldańskiego, Edmunda Owczarka i Jana Woldańskiego przeprowadzono rozmowy z Włodzimierzem Mrozińskim z Pleszewa w celu reaktywowania orkiestry dętej przy OSP w Choczu. Po kilku spotkaniach i długich rozmowach W. Mroziński zgodził się na prowadzenie orkiestry. Ponownie orkiestra wystąpiła

na zebraniu sprawozdawczo-wyborczym w dniu 18. 12. 1988 r. po 15 latach przerwy, szkoleniem zajął się Włodzimierz Mroziński.

Tabela 10. Wykaz instrumentów przejętych ze szkoły Podstawowej w Choczu w dniu 21. 12. 1968 r.

L.p.	Nazwa instrumentu	Stan na dzień 21. 12. 1968 r.	Stan na dzień 14. 12. 1975 r.
1	Pikulino	2	1
2	Klarnet	2	2
3	Kornety	6	8
4	Tenory	4	6
5	Basy	2	4
6	Alty	2	4
7	Waltornia	1	1
8	Werbel	1	2
9	Bęben	1	2
10	Czynele		2

Wykaz członków orkiestry z lat 1968 – 1980.

Czajczyński Leszek
Ćwiklinski Eugeniusz
Heronimczak Antoni
Heronimczak Edward
Jurga Henryk
Kalinowicz Hieronim
Kaźmierski Czesław
Kędzierski Józef
Kokociński Jan
Martyna Marian
Martyna Zbigniew

Nowicki Stefan
Sobczak Tadeusz
Stencel Tadeusz
Szymczak Zenon
Tołstołucki Henryk
Waberski Roman
Woldański Aleksander
Woldański Franciszek
Woldański Henryk
Woldański Jan
Wolniewicz Tadeusz
Czajczyński Henryk
Woldanski Henryk s. Franciszka

b) Strażacki teatr amatorski

Jednym z zadań statutowych jednostki było prowadzenie teatru amatorskiego. Była to jedna z bardziej atrakcyjnych i najpopularniejszych form upowszechniania kultury. W owym czasie były sprzyjające warunki na zakładanie teatrzyków i organizacje przedstawień. Elementy sprzyjające rozwojowi amatorskiego ruchu teatralnego:
- istniało duże zapotrzebowanie na tego rodzaju rozrywkę;
- straże ogniowe osiągały z tego tytułu dochody finansowe;
- młodzież wykazywała chęć zaistnienia i pokazania się w środowisku;
- teatrzyk spełniał role wychowawczą i kształcącą.

Wystawianie sztuk teatralnych przez straż ogniową w Choczu potwierdzają jedynie rozliczenia finansowe, nie zachowały się żadne dokumenty dotyczące amatorskiego ruchu teatralnego. Sztuki wystawiane były jeszcze w latach piędźiesiątych. W 1954 roku nawiązano współpracę , zainstalowano kino stałe w sali OSP, oraz kino objazdowe. Kino „PROSNA" podlegało pod Wojewódzki Zarząd Kin Przedsiębiorstwo Państwowe w Poznaniu, grano seanse dla młodzieży w niedzielne popołudnie oraz dla starszych wieczorem.

c) Organizacja zabaw

Straż ogniowa była organizatorką kilku zabaw towarzyskich rocznie. Organizowano w okresie letnim majówki na otwartym terenie, bale sylwestrowe żegnające stary rok na

siwym koniu i witające nowy rok na karym koniu wjeżdżające na sale przed północą. Dla działaczy urządzano zamknięte wieczorki strażackie a w karnawale słynne w Choczu bale maskowe
(przebierańców) z konkursami i nagrodami

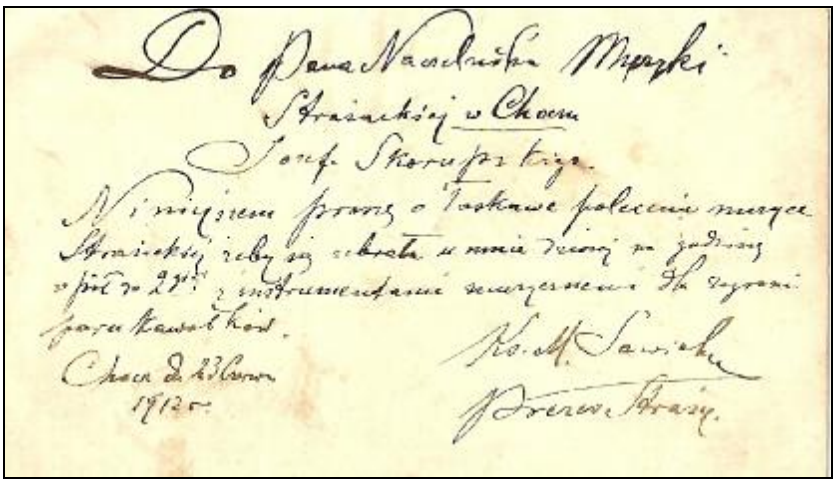
Do Pana Naczelnika Miejski
Strażackiej w Choczu
Jozef Skorupski
Niniejszem proszę o łaskawe polecenie mojej
Strażackiej żeby się zebrała u mnie dzisiaj na godzinę
o pół do 22ej z instrumentami zmierzenia dla czynności
pogrzebowych.
Chocz d. 23 Lutego
1920
Ks. M. Sawicki
Prezes Straży.

Foto. 23. Kopia dokumentu (z zasobów OSP w Choczu)

Foto. 24. Orkiestra strażacka dęta (z zasobów OSP w Choczu)

Foto. 25. Orkiestra strażacka dęta (z zasobów OSP w Choczu)

***Od tyłu od lewej stoją*:** Kaźmierski Czesław, Kokociński Jan, Sokalski, Nowicki Stefan z synem, w dolnym rzędzie od lewej: Jaruszewski, Woldański Franciszek, Piasecki, Kiszewski, Heronimczak Edward, Mroziński, Woldański Aleksander, Waberski Roman.

Foto. 26. Orkiestra strażacka dęta (z zasobów OSP w Choczu)

Działalność straży związana była także aktywnym udziałem członków w świętach kościelnych oraz działalnością na rzecz kościoła katolickiego. Strażacy byli członkami straży kościelnej zwanej „TURKAMI". W okresie po II wojnie podjęli inicjatywę odbudowania figury św. Wawrzyńca zniszczonej w czasie okupacji. Realizacja odbudowy figury na Placu 1. Maja nastąpiła w 1947 r. Przygotowano cokół, na którym posadowiona została figura wykonana przez zakład z Pleszewa. Dokonano zbiórki pieniężnej wśród mieszkańców Chocza, Nowolipska, Oleśca Starego. Mieszkańcy wpłacali na listy za pokwitowanie dobrowolne kwoty od 10 zł do 500 zł. Zawarto umowę z Zakładem Rzeźbiarsko – Sztukatorskim E. Karolczak i St. Zięciak z Pleszewa na wykonanie figury sw. Wawrzyńca za kwotę 40 000,00 zł.[34]. Na tablicy pomnika znajduje się napis: „Św. Wawrzyńcze módl się za nami, swemu patronowi Ochotnicza Straż Pożarna z Chocza oraz ofiarodawcy. R. P. 1948". Dlaczego strażacy z Chocz na patrona przyjęli św. Wawrzyńca, a nie św. Floriana nie udało się ustalić. Być może z tego powodu że prawdopodobnie pierwsza szopa na sprzęt i sygnał alarmowy znajdowały się obok figury św. Wawrzyńca stojącej na miejscu byłego kościoła parafialnego pod wezwaniem Tego świętego .

[34] Umowa, rachunek i listy wpłat z 1948 r.

Foto. 27. Samochody OSP Chocz (Foto autora 2006)

Foto. 28. Remiza OSP Chocz (Foto autor 2006)

Foto. 29. Kopia dyplomu ze zbiorów prywatnych.

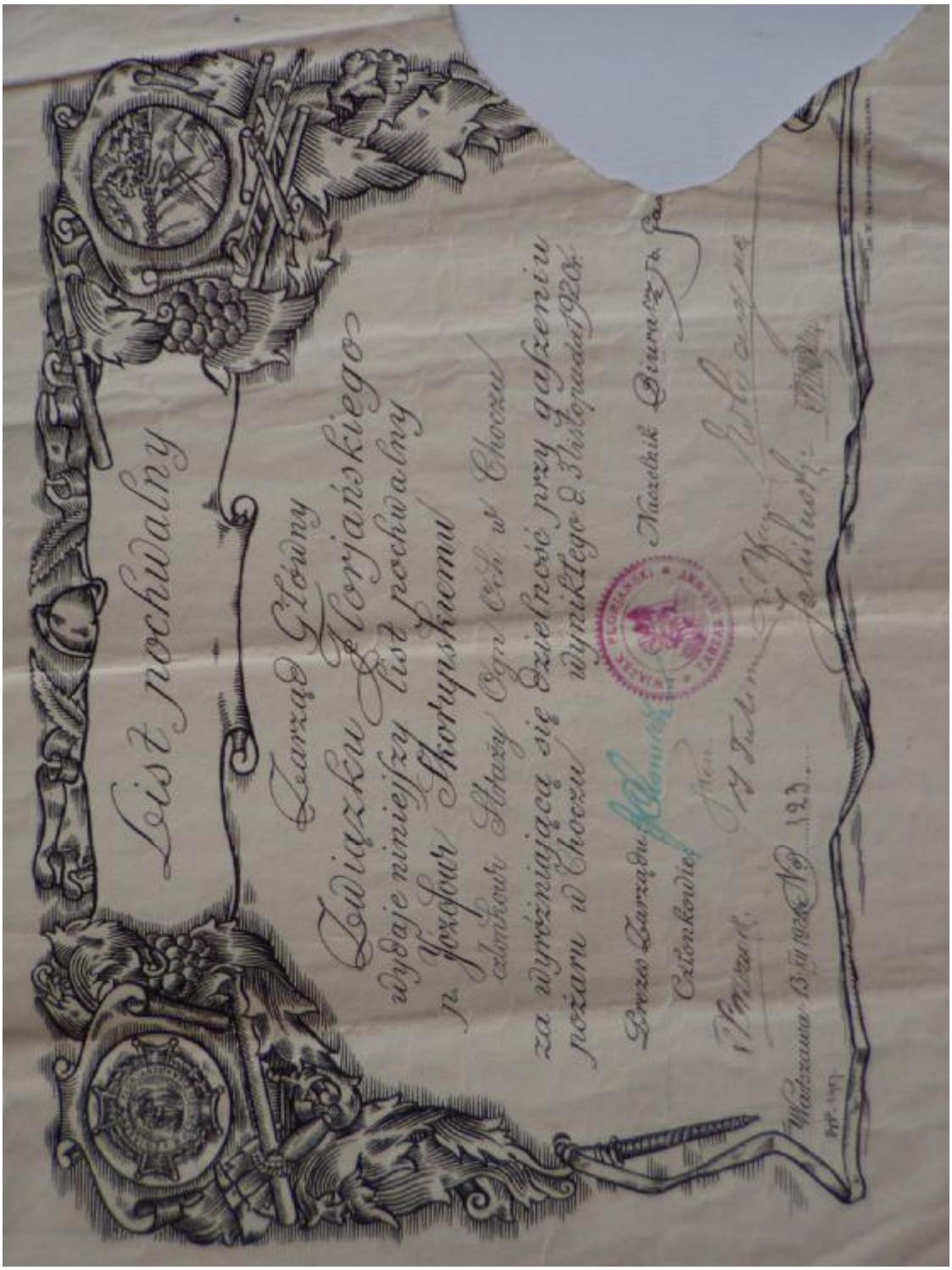

List pochwalny

Zarząd Główny
Związku Górniczego
wydaje niniejszy list pochwalny
p. Józefowi Skorupskemu
członkowi Straży Ogn. Ochr. w Chorzu
za wyróżniającą się dzielność przy gaszeniu
pożaru w Chorzu wybuchłego 8 Listopada 1920r.

Prezes Zarządu: Naczelnik Biura:
Członkowie:

Warszawa 13 XII 1923 r. No

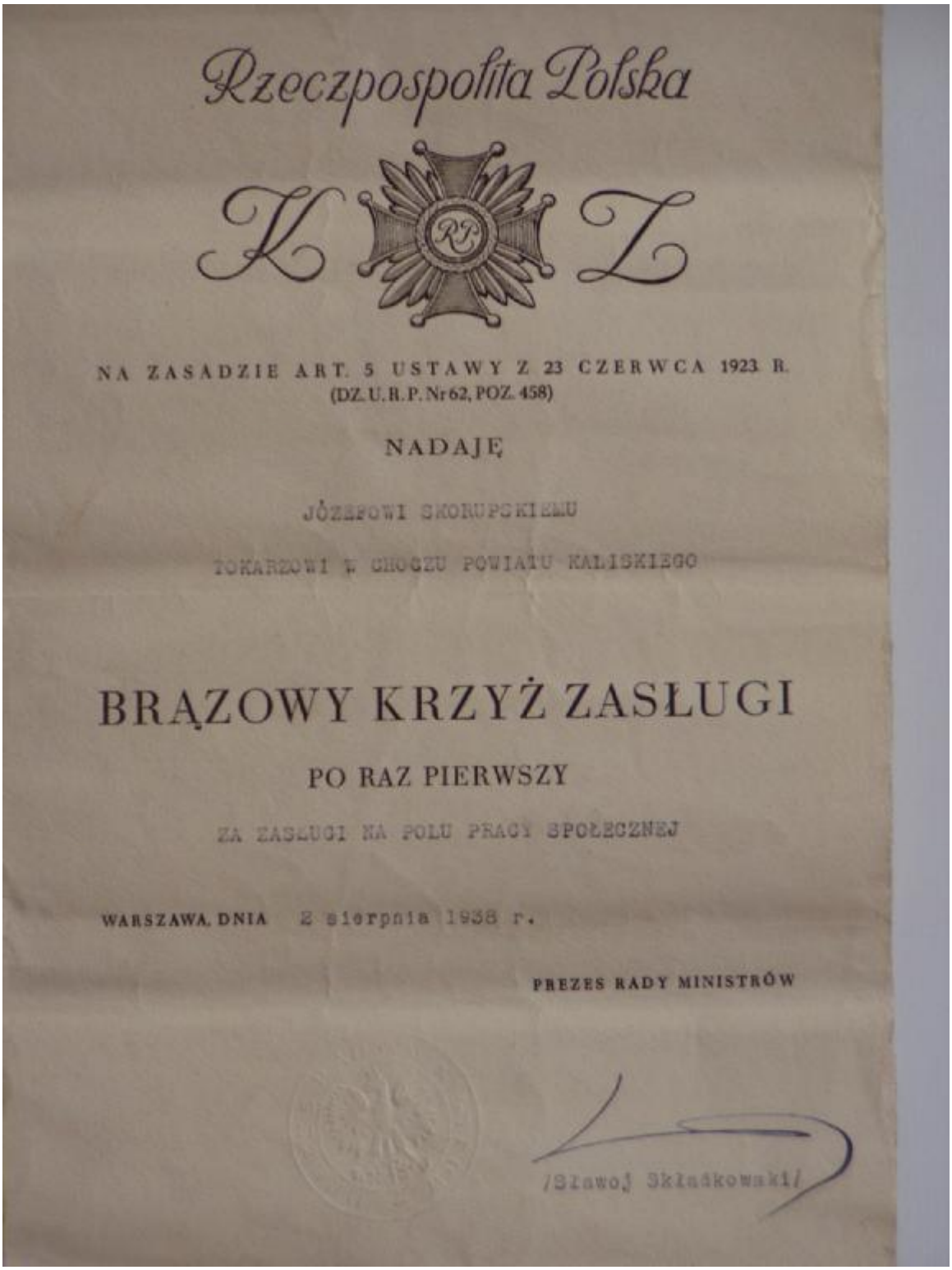

Rzeczpospolita Polska

KZ

NA ZASADZIE ART. 5 USTAWY Z 23 CZERWCA 1923 R.
(DZ. U. R. P. Nr 62, POZ. 458)

NADAJĘ

JÓZEFOWI SKORUPSKIEMU

TOKARZOWI W CHOCZU POWIATU KALISKIEGO

BRĄZOWY KRZYŻ ZASŁUGI

PO RAZ PIERWSZY

ZA ZASŁUGI NA POLU PRACY SPOŁECZNEJ

WARSZAWA, DNIA 2 sierpnia 1938 r.

PREZES RADY MINISTRÓW

/Sławoj Składkowski/

Foto. 31. Kopia dyplomu ze zbiorów prywatnych.